

VERTROUWELIJK

DE REORGANISATIE VAN DE LEIDING VAN DE CPN.

Na de zitting van het partijbestuur van de CPN op 29-10-56 publiceerde "De Waarheid" van 30-10-56 een besluit van dit bestuur betreffende de regeling van zijn werkzaamheden en de onderlinge functieverdeling. Kort weergegeven luidt de inhoud van dit besluit als volgt:

1. Het partijbestuur heeft tot taak leiding te geven aan de activiteit van de partij op alle gebieden. Zijn omvang werd beperkt tot 31 leden om het effectiever te doen werken en om het in de gelegenheid te stellen naast de algemeen politieke vraagstukken ook de praktische uitvoering van het partijwerk te kunnen bespreken. Het partijbestuur zal elke maand bijeen dienen te komen. Op deze bijeenkomsten zullen moeten worden behandeld: de werkzaamheden van het dagelijks bestuur, van de Waarheid-redactie en van de Eerste en Tweede Kamer-fracties.

Het werk van het partijbestuur wordt geleid door een voorzitter en een algemeen secretaris. Als zodanig zijn verkozen resp. Gerben WAGENAAR en Paul de GROOT.

De taak van de voorzitter is het leiden van de zittingen van het partijbestuur; die van de algemeen secretaris het voorbereiden van de partijbestuurszittingen en het houden van toezicht op de uitvoering van de besluiten van het partijbestuur.

2. Het partijbestuur zal op geregelde tijden landelijke beraadslagingen organiseren betreffende propagandistische en organisatorische werkzaamheden. Hiervoor zullen worden uitgenodigd naast de leden van het partijbestuur, de dagelijkse besturen van de districten, vertegenwoordigers van de partij in openbare lichamen en partijgenoten uit diverse (massa)organisaties. De vergaderingen zullen adviezen over de ter bespreking voorgelegde onderwerpen aan het partijbestuur uitbrengen.

3. Uit en door het partijbestuur zijn als leden van het dagelijks bestuur gekozen: Jaap BRANDENBURG, Rinus HAKS, Henk HOEKSTRA, Ger KUIJPER, Nico LUIRINK, Harry VERHEY en J.WOLFF (naar alle waarschijnlijkheid is dit Joop WOLFF; zijn broer Jaap -particulier secretaris van Paul de Groot- is geen lid van het partijbestuur). De leiding van het dagelijks bestuur berust bij een secretaris, die tevens de functie van penningmeester vervult. Als zodanig is benoemd: Ger KUIJPER.

De taak van het dagelijks bestuur is het uitvoeren van de besluiten van het partijbestuur op propagandistisch en organisatorisch gebied. De taakverdeling zal geschieden, rekening houdend met de behoeften die in het werk zullen blijken. Hierdoor komen de afzonderlijke bureaus voor propaganda en organisatie te vervallen. Het dagelijks bestuur is zodanig samengesteld dat zijn leden zich geheel aan het werk daarvoor kunnen wijden en zij geen of weinig andere tijdrovende functies zullen vervullen. Het bestuur zal als een collectief werken en als regel eenmaal per week vergaderen.

* * *

Bij dit besluit van het partijbestuur kan het volgende worden aangetekend:

Blijkbaar heeft het opstellen ervan nogal enige voeten in de aarde gehad gezien de periode van drie weken, liggende tussen de verkiezing van het partijbestuur en het moment van publicatie van

het besluit. Naar nader is gebleken is het gepubliceerde besluit op een tweetal partijbestuurszittingen t.w. op 18 en 29 October 1956 aan de orde geweest.

De in de leiding van de partij aangebrachte organisatorische wijzigingen zijn een gedeeltelijke realisatie van voorstellen in de discussiegrondslag voor het 18e congres gedaan. Zij zijn echter, gezien wat in dit document naar voren werd gebracht, wijzigingen van lagere orde die de structuur van de partij niet wezenlijk beïnvloeden. Uit het besluit blijkt, dat men thans (nog) niet genegen is tot ingrijpende veranderingen zoals die bijv. door een instelling van een partijraad of de opheffing van de bedrijfsafdelingen zouden worden teweeggebracht, over te gaan. Niettemin is de reorganisatie van de partijtop bijzonder belangwekkend.

Het zwaartepunt in de leiding van de CPN - tot op heden liggend bij het dagelijks bestuur, in het bijzonder bij het partijsecretariaat - wordt verlegd naar het partijbestuur. Dit is van kleinere omvang dan voorheen. Het zal daardoor soepeler kunnen werken, terwijl verder bepaald is dat het eenmaal per maand bij elkaar zal komen. Het dagelijks bestuur is geworden tot een uitvoerend orgaan, dat in feite als een soort samensmelting, een collectief van de verschillende - inmiddels opgeheven - partijbureaux kan worden gezien. Het heeft als zodanig geen bevoegdheden wat betreft de vaststelling van de politieke lijn van de partij en beweegt zich voornamelijk op het gebied van de organisatie en de propaganda. In het partijbestuur blijft de algemeen secretaris de prominente figuur, zij het dat zijn functie meer het karakter van die van een algemeen toezichthouder heeft gekregen. Dit hangt waarschijnlijk samen met de omstandigheid dat Paul de GROOT op het congres te kennen heeft gegeven zich in verband met zijn leeftijd en gezondheidstoestand enigszins uit de directe leiding van de partij te willen terugtrekken. Hij houdt echter als algemeen secretaris - waar hij de zorg heeft voor de voorbereiding van de partijbestuurszittingen en het toezicht op het dagelijks bestuur uitoefent - alle touwtjes in handen. De figuren, die in het dagelijks bestuur optreden, behoren - met uitzondering van Jaap BRANDENBURG, die bemoeienis heeft met beveiligingsaangelegenheden en het controle- en kaderwerk, Nico LUIRINK, de secretaris van de Nederlandse Vredesraad en Joop WOLFF, de voorzitter van het ANJV, - tot de groep vooraanstaande partijfunctionarissen die thans reeds de zorg heeft voor het organisatie- en propagandawerk in enge zin. Het betreft hier Harry VERHEY, tot nu toe belast met de zaken betreffende de propaganda, en Henk HOEKSTRA en Rinus HAKS, resp. 1e en 2e organisatie-secretaris. De nieuwe functie van secretaris-penningmeester, waartoe de tot op heden op het organisatiebureau werkzame Ger KUIJPER is benoemd, is waarschijnlijk gecreëerd naar het voorbeeld van andere politieke partijen bijv. de PvdA.

De onder punt 2 van het besluit vermelde landelijke beraadslagingen doen enigszins denken aan de taak, die de partijraad was toegedacht. Het betreft hier echter naar goedgevoelen van het partijbestuur bijeen te roepen vergaderingen van wisselende samenstelling en niet de schepping van een orgaan, dat over een eigen positie in de partij beschikt.

Opmerkelijk is tenslotte het feit, dat men ditmaal tot het bekendmaken van de samenstelling van het dagelijks bestuur is overgegaan. Dit is tot dusver nooit geschied. Mogelijk wil de partijleiding ermee tot uitdrukking brengen, dat zij niets te verbergen heeft.

9 November 1956.